

TÜRKİYE DİYABET ÖNLEME & KONTROL PROGRAMI - UDAİS -

Doç. Dr. Serdar GÜLER
Türkiye Obezite ve Diyabet Koordinatörü
25/05/2012, 2. UDAİS, İstanbul

SERDAR GÜLER

- Amasya
- Trabzon

- Samsun Anadolu Lisesi
- Hacettepe Üniversitesi Tıp Fakültesi
 - İç Hastalıkları Uzmanı
- Endokrinoloji ve Metabolizma Hastalıkları Uzmanı
 - ANEAH Endokrinoloji Kliniği

- Türkiye Obezite ve Diyabet koordinatörü

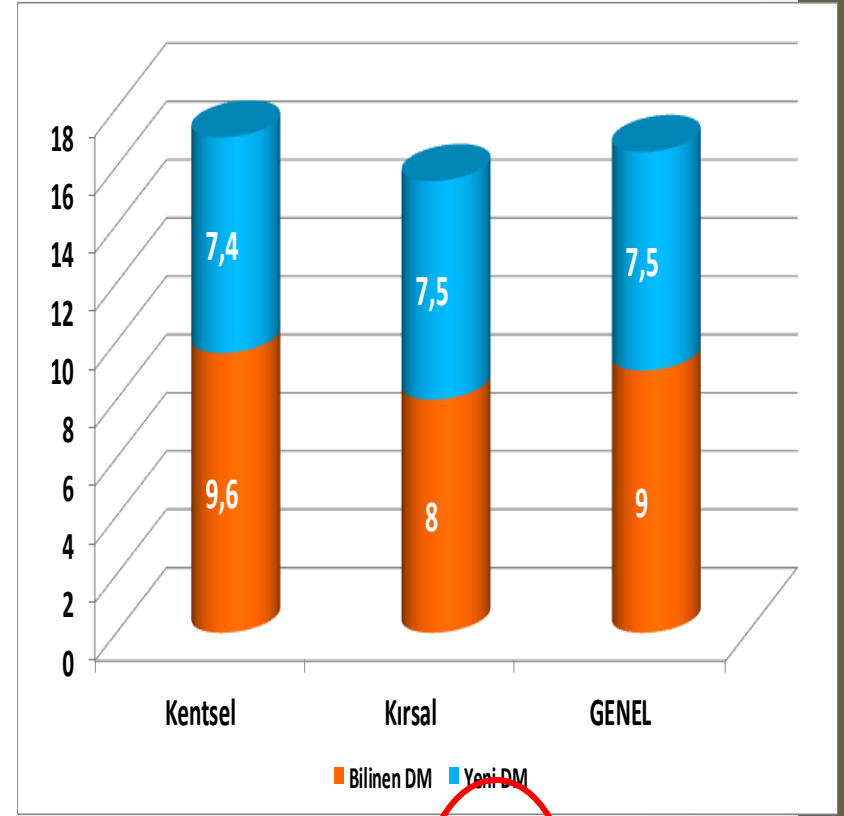
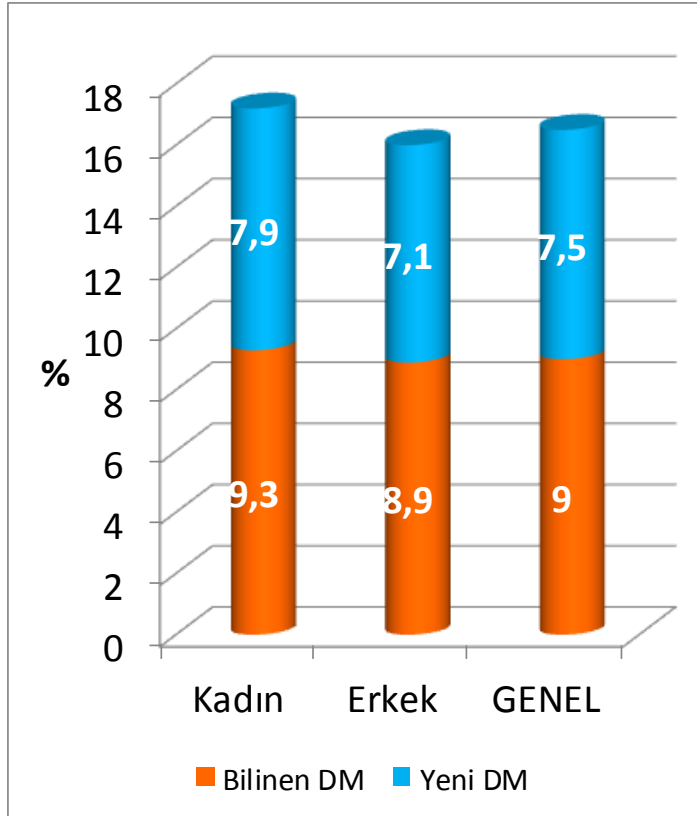
TURDEP-I Çalışması:

Türkiye'de Diyabet, Obezite, HT Sıklığı

(1997-1998, ≥ 20 yaş erişkin popülasyon)

- **Diyabet** %7.2
- DM Farkındalığı %67.7
- **BGT** %6.7
- Obezite %22.3
- **Santral Obezite** %34.9
- Hipertansiyon %28.9
- **HT Farkındalığı** %46

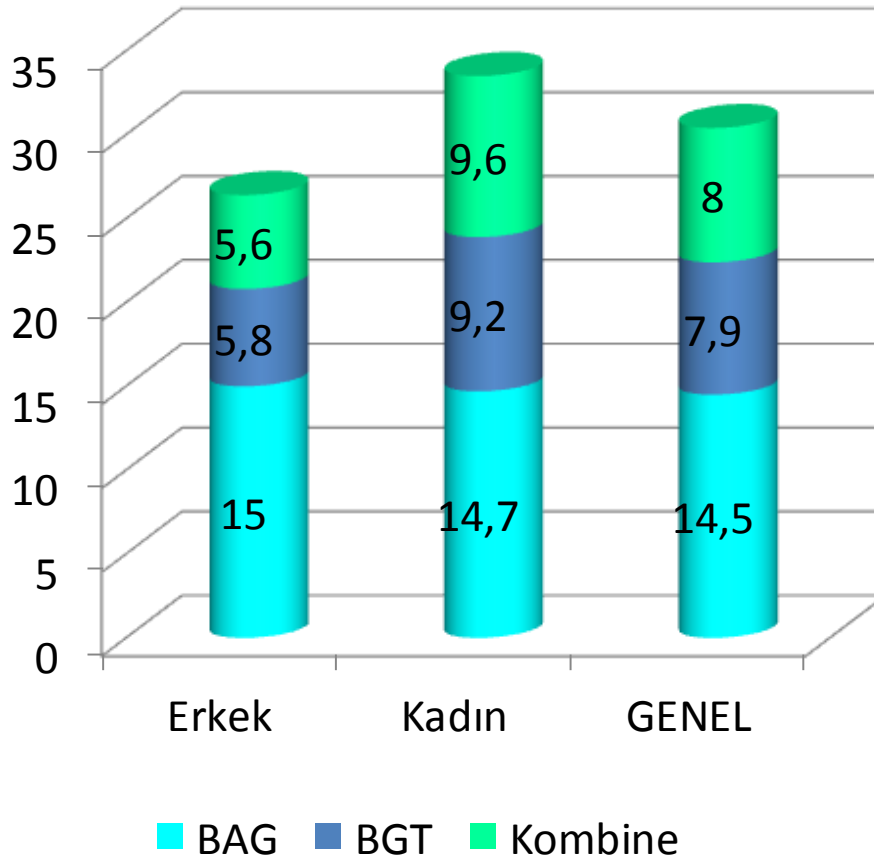
TURDEP-II: Bilinen ve Yeni diyabet

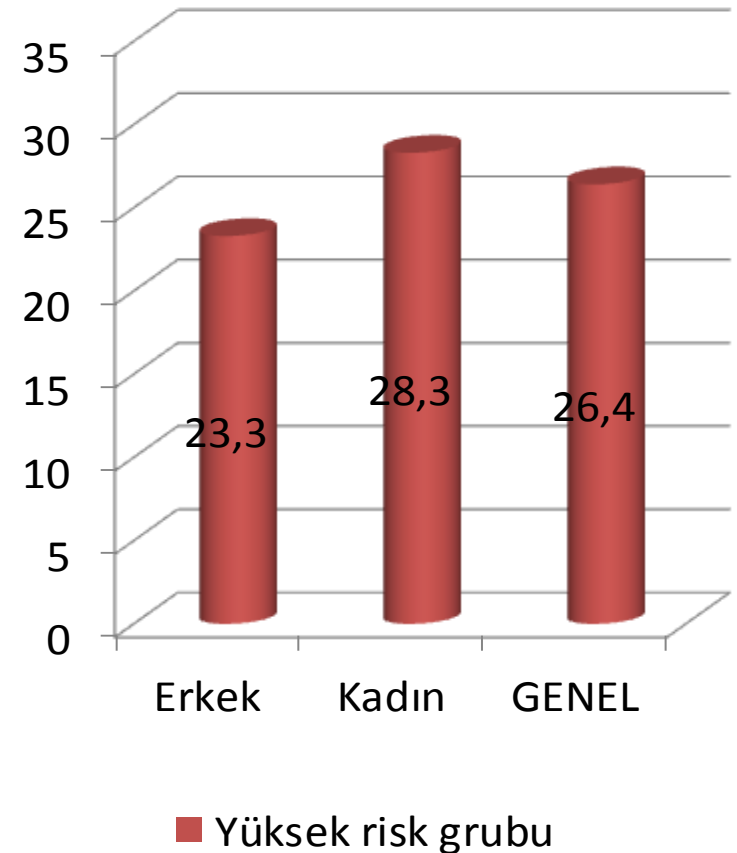
	Kadın	Erkek	Kentsel	Kırsal	Genel
DM farkındalığı	%54.1	%55.6	%56.5	%51.6	%54.5

TURDEP-II: Prediyabet - Cinsiyet

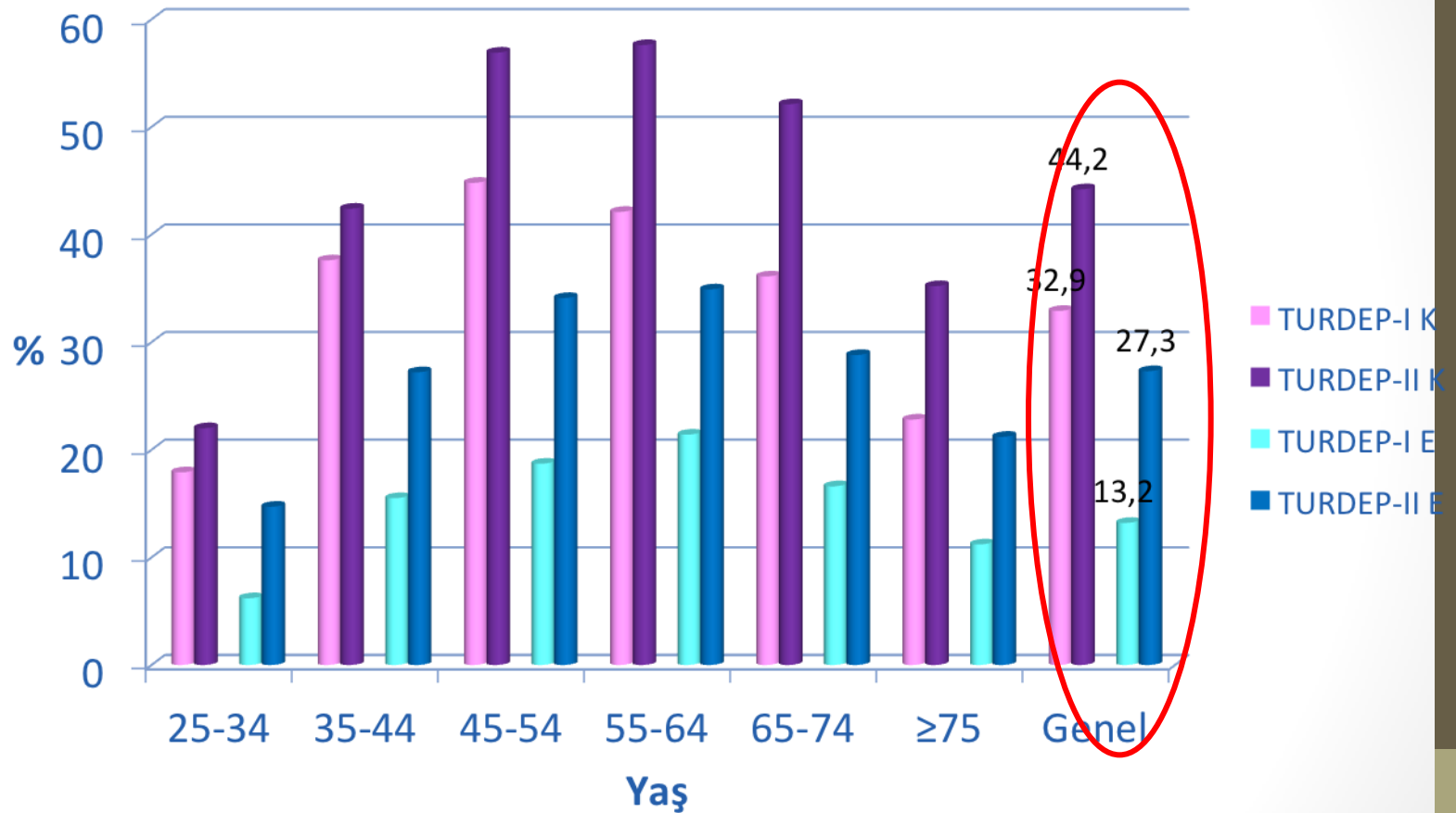
Açlık PG ve OGTT'ye göre

A1C'ye göre

TURDEP-I'den TURDEP-II'ye Yaş grubu ve Cinsiyete göre Obezitenin Değişmesi

**Türkiye’de 12 yılda obezite artışı: Kadınlarda %34,
Erkeklerde %107**

Satman İ ve TURDEP Çalışma Grubu, 2011

TUİK ADNKS-2009 Verilerine göre Türkiye'nin Diyabet, Obezite ve Hipertansiyon Nüfusu

- Türkiye'de 20 yaş ve üzeri nüfus: 47.467.350 (%65.4)
- TURDEP-II'de diyabet oranı:%13.7
- Diyabetli sayısı: 6.503.027 kişi
- Bilinen diyabetli sayısı (%54.55): 3.547.401 kişi
- Yeni diyabetli sayısı (%45.45): 2.955.626 kişi
- Prediyabetik nüfus (%28.7): 13.812.899 kişi
- Obez nüfus (%31.2) : 15.237.019 kişi
- Fazla kilolu nüfus (%37.5): 17.088.246 kişi
- Hipertansiyonlu nüfus (%25.6): 12.578.848 kişi

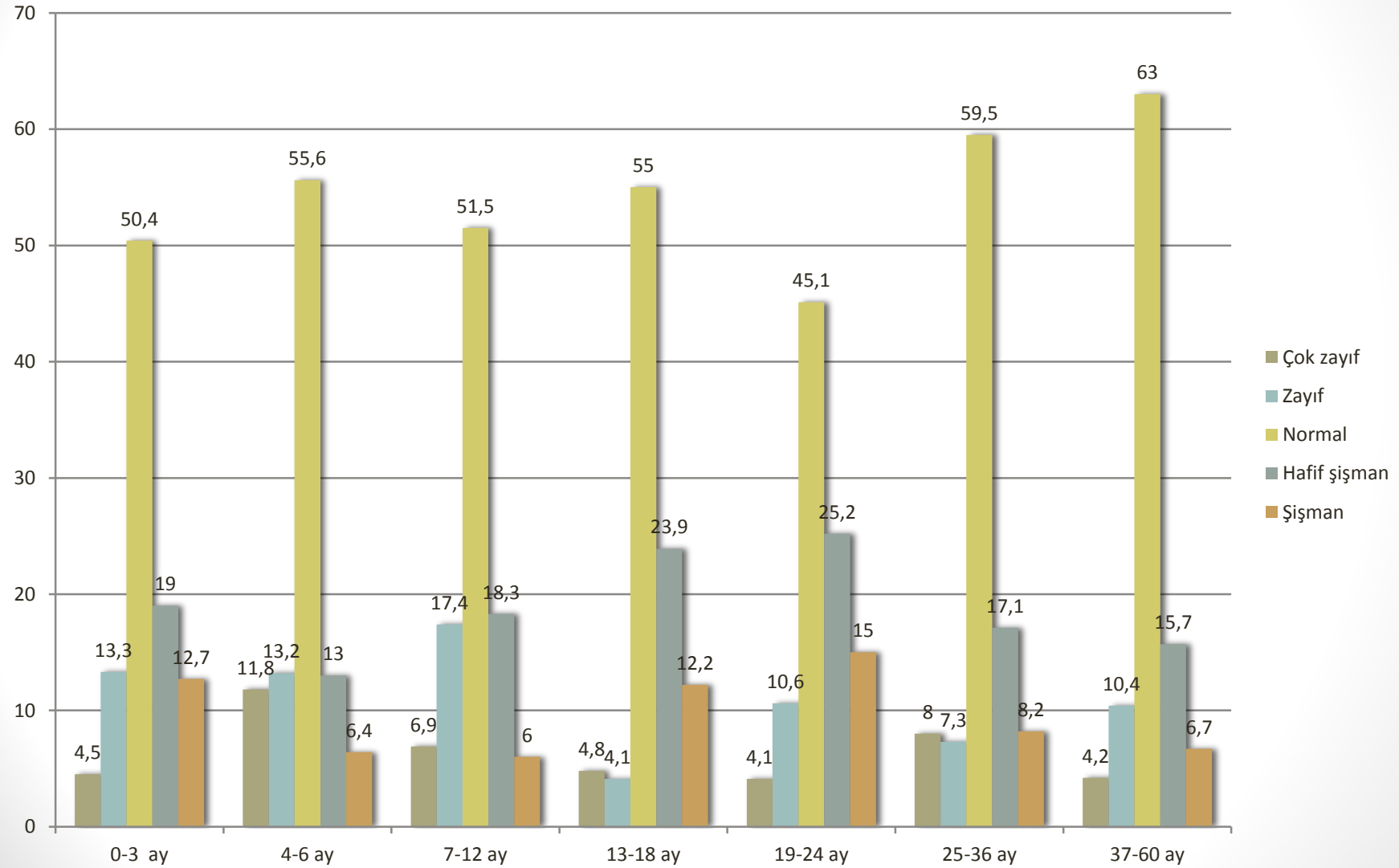
Çok kilo aldım
Tufan çokook.

Abi, yemeğin peşinden
koşacaksın. Böyle
tüfekte müfekte
olmaz.

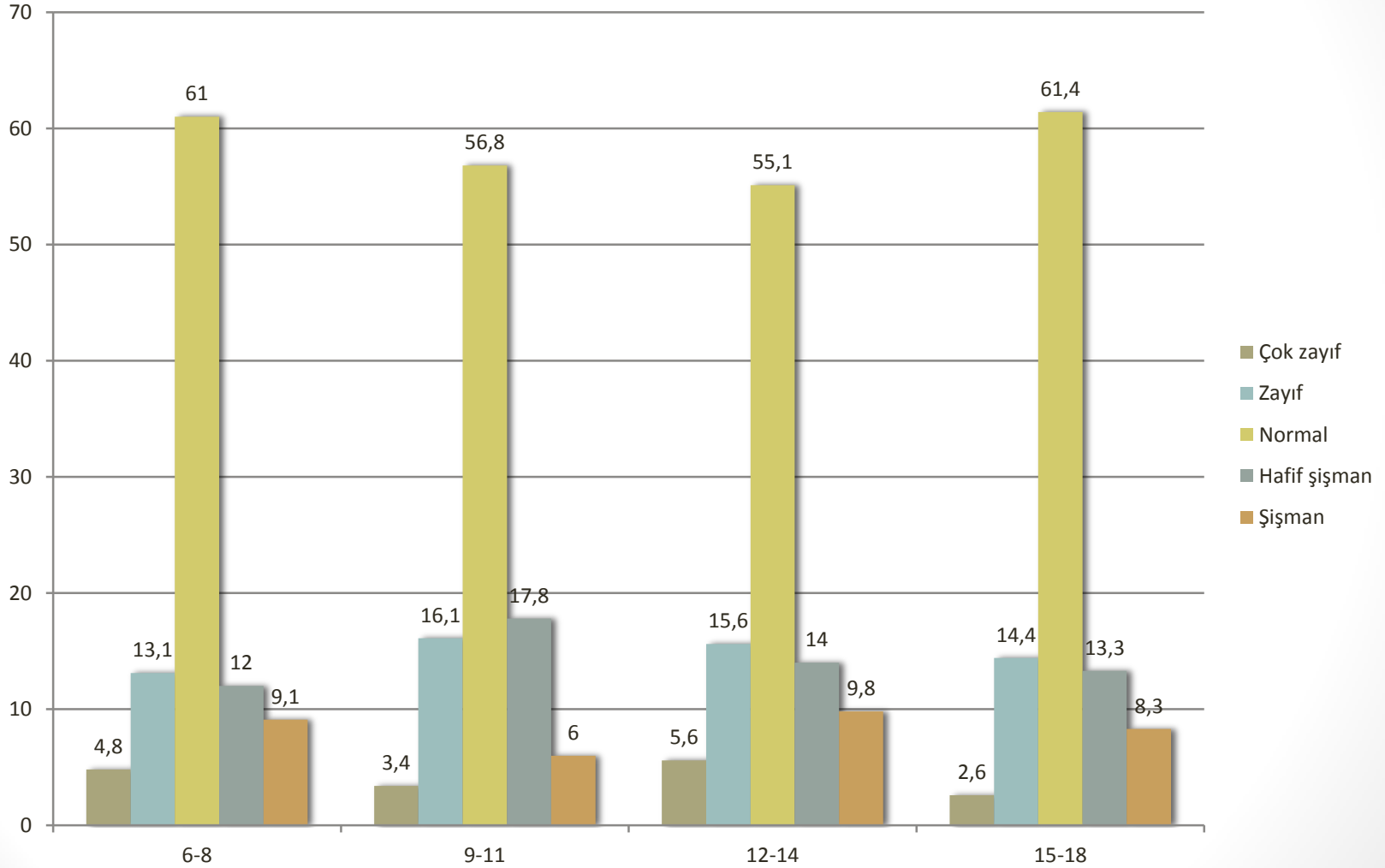
TBSA

TÜRKİYE BESLENME VE
SAĞLIK ARAŞTIRMASI

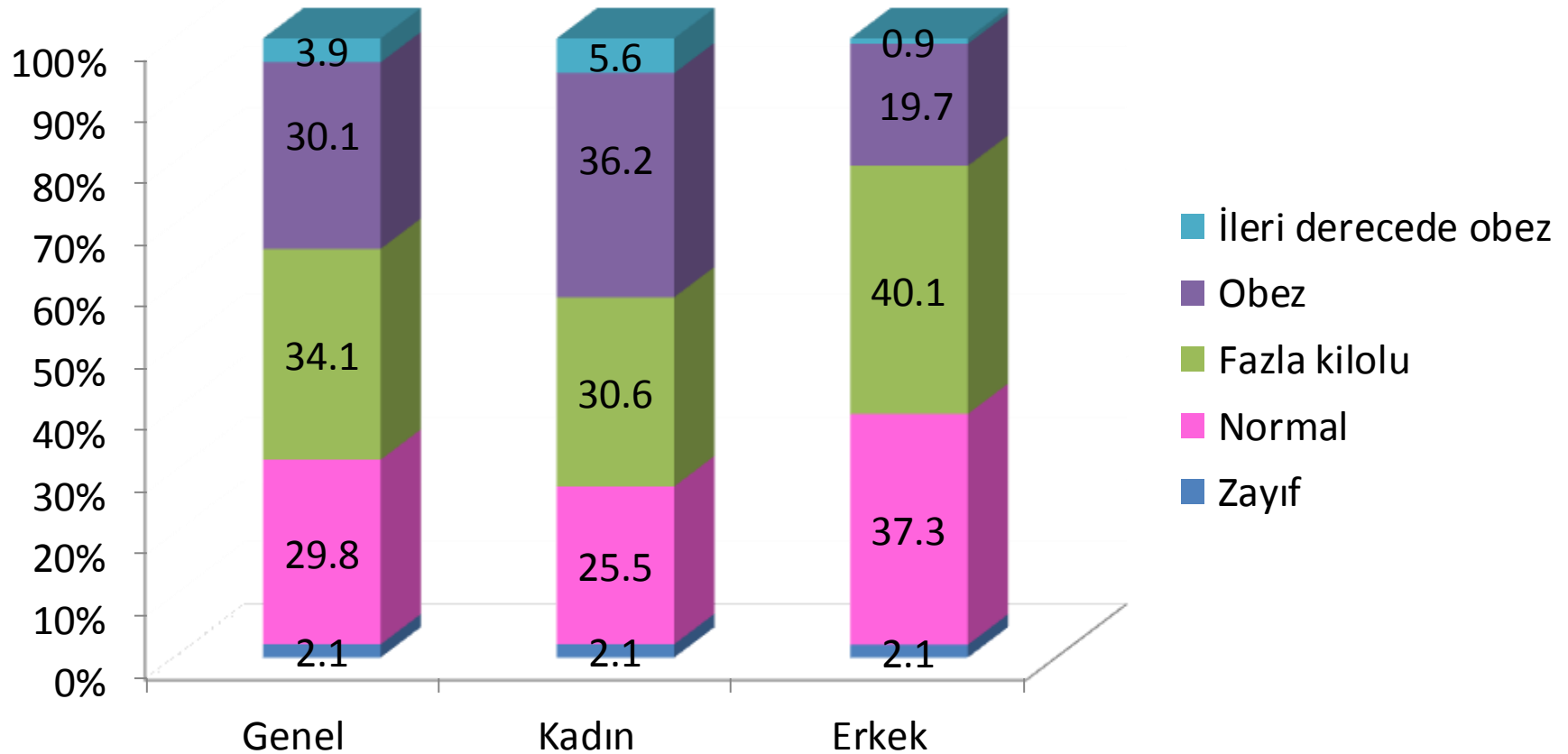
0-5 YAŞ TOPLAM NÜFUS

6-18 YAŞ TOPLAM

Obesite (VKİ, kg/m², %)

ERİK MODEL LOOK

EĞER ELİMDE
SİHİRLİ BİR DEĞNEK
OLSAYDI ÇAYA BATIRIP
YERDİM...

TÜRKİYE DİYABET ÖNLEME & KONTROL PROGRAMI

DIABTÜRK AMAÇLAR

1. Diyabetin önlenmesi
2. Diyabetin ve komplikasyonlarının etkin tedavisi
3. Diyabetik bireylerin yaşam kalitesinin yükseltilmesi
4. Çocukluk çağı diyabetinin kontrolü
5. Diyabet yönetimine destek alanlarda güçlendirme

ALT YÜRÜTME KURULLARI

Önleme

Tanı Tedavi İzlem

Komplikasyon

Hasta Eğitimi

Yaşam Kalitesi

Çocuk

Sürveyans

İstihdam ve STK

Hizmet İçi Eğitim

İzleme ve Değerlendirme

Promosyon

	ALT YÜRÜTME KURULLARI
AMAÇ 1	Önleme
AMAÇ 2	Tanı Tedavi İzlem
	Komplikasyon
	Hasta Eğitimi
AMAÇ 3	Yaşam Kalitesi
AMAÇ 4	Çocuk
AMAÇ 5	Sürveyans
	İstihdam ve STK
	Hizmet İçi Eğitim
	İzleme ve Değerlendirme
	Promosyon

AMAÇLAR	HEDEF	ALT YÜRÜTME KURULLARI
AMAÇ 1		Önleme
AMAÇ 2	1,2	Tanı Tedavi İzlem
	3	Komplikasyon
	4	Hasta Eğitimi
AMAÇ 3		Yaşam Kalitesi
AMAÇ 4		Çocuk
AMAÇ 5	1,2	Sürveyans
	3,5	İstihdam ve STK
	4	Hizmet İçi Eğitim
		İzleme ve Değerlendirme
		Promosyon

DİABTÜRK – ŞU ANDA

- >100 kişi yürütme kurullarında çalışıyor
- Yeni Diyabet kılavuzu hazırlandı
- Standart Hasta Takip Dosyası
- Diyabet Eğitim Modülleri
 - Hastalar
 - Sağlıklı kişiler
 - Sağlık Çalışanları (hekim, hemşire, diyetisyen, diyabet eğiticileri)
- DEVAM EDEN AKTİVİTELER:
 - OKULDA DİYABET
 - > 25000 okul: öğretmen, öğrenci, veli eğitimleri
- DEVAM EDEN ARAŞTIRMALAR:
 - Hekim farkındalığı
 - Hasta farkındalığı ve sağlık durumu
 - Hastalık Yüğü
 - Prevalans

DİABTÜRK – ŞU ANDA

- VERİ
- İZLEME-DEĞERLENDİRME

STANDART DİYABET TAKİP DOSYASI

- Minimal Veri Setleri
- Minimal Takip Süreleri
- TAKİPTE GEREKLİ UYARILAR
- Verilerin ulaşılabilirliği
- Hekime ve Diğer Sağlık Personeline Ek Yük Getirmemesi
- Sağlık Personelinin Eğitimine Katkıda Bulunması

DIABTÜRK TANITIMI

- Türkiye Endokrinoloji Ve Metabolizma Hastalıkları Kongresi
- Aile Hekimliği Güz Okulu
- Türkiye Diyabet Kongresi
 - Hemşire
 - Diyetisyen
- Fizyoterapi
- Türkiye Gıda ve İçecek Dernekleri Federasyonu
- PLAN: İç Hastalıkları Kongresi

DİABTÜRK - ULUSLARARASI

- IDF Kongresi - Dubai
- 2012 PLAN:
 - ADA (PHILADELPHIA) 8-12 Haziran
 - WONCA (VİYANA) 4-7 Temmuz
 - ORTADOĞU DİYABET KONGRESİ 4-7 Aralık
- KURUMSAL
 - İDF
 - TÜRK CUMHURİYETLERİ
 - BALKAN ÜLKELERİ
 - ORTADOĞU ÜLKELERİ
 - AFRİKA

İŞBİRLİĞİ

- Türkiye Endokrinoloji ve Metabolizma Hastalıkları Derneđi
- Türk Diyabet Vakfı
- Türk Diyabet Cemiyeti
- Türkiye İç Hastalıkları Uzmanlık Derneđi
- TAHEV
- TAHUD
- Çocuk Endokrinoloji ve Diyabet Derneđi
- Çocuk ve Adölesan Diyabetikler Derneđi
- Türkiye Diyetisyenler Derneđi
- Diyabet Diyetisyenliđi Derneđi
- Diyabet Hemşireliđi Derneđi
- Ankara Diyabet Derneđi
- Üniversiteler
- EAH
- Bakanlıklar
- Uluslararası Kurumlar, Dernekler, Federasyonlar

DİABTÜRK & DİYABETİK AYAK

- **AMAÇ 2. DİYABET VE KOMPLİKASYONLARININ ETKİN TEDAVİSİ**
 - **Hedef 3. Diyabete Bağlı Akut Ve Kronik Komplikasyonların Azaltılması**
 - 6. Üçüncü basamak hastanelerde **multidisipliner diyabetik ayak konseyleri** (endokrinolog, iç hastalıkları uzmanı, infeksiyon hastalıkları uzmanı, dermatolog, ortopedist, fizik tedavi ve rehabilitasyon (FTR) uzmanı, fizyoterapist, diyetisyen, kalp-damar cerrahı, plastik cerrah, radyolog vb.) oluşturulacaktır.

- **AMAÇ 3. DİYABETLİ HASTALARIN YAŞAM KALİTESİNİN YÜKSELTİLMESİ**
 - **Hedef 3. Diyabetli Bireylere Yönelik Bakım Hizmetlerinin (Özbakım, Evde Bakım Vb.) Geliştirilmesi**
 - 2. Diyabetli bireyler **ayak bakımı** konusunda eğitilecek,

- **AMAÇ 5. DİYABET YÖNETİMİNE DESTEK SAĞLAYAN ALANLARDA GÜÇLENDİRME**
 - **Hedef 5. Diyabetli Bireylerin Yararı İçin İlgili Sivil Toplum Kuruluşları İle İşbirliğinin Güçlendirilmesi**
 - Diyabetiklerin ihtiyaçlarını (diyabetik gıda, **ayakkabı** vb.) karşılamak amacı ile ilgili STK'larla meslek odaları ve birlikler arasındaki işbirliğinin güçlendirilmesi desteklenecektir.

SIRADA NE VAR?

- Diyabetik Ayak Tanı-Tedavi-Takip Kılavuzu
- Diyabetik Ayak konseylerinin yaygınlaştırılması
- Diyabetik ayak problemine multidisipliner yaklaşımda iş tanımlarının yapılması, yurtçapına yaygınlaştırılması

NİNECİM, SENİN
BURNUN NİYE BU
KADAR BÜYÜK?..

DEMEK BURNUM
BÜYÜK? O ZAMAN
SENİN DE KIĞIN
KOCAMAN!..

İŞBİRLİĞİ

- Ortak Hedefler
- Gerçekçi Hedefler
- Yüksek Katılım
- Kaynakların İsrar Edilmemesi
- Sonuç Alınması

OBEZİTEYİ ↓

&

DİYABETİ ↓

www.beslenme.saglik.gov.tr

www.diyabet.gov.tr

www.diabturk.gov.tr

diabturk@yahoo.com

GENELGE

Başbakanlıktan:

Konu : Türkiye Sağlıklı Beslenme
ve Hareketli Hayat Programı

GENELGE

2010/22

Ulusal sağlık politikalarının ana hedefi sağlıklı bireylerden oluşan sağlıklı bir topluma ulaşmaktır. Sağlıklı topluma ulaşmak için de, sağlık alanında sektörler arası işbirliğini güçlendiren politikaların geliştirilmesine ihtiyaç duyulmaktadır.

Günümüzde bilim ve teknolojinin hızla gelişmesiyle ortaya çıkan yeniliklerin insanlığın hizmetine sunulması ile insanların yaşam tarzları gün geçtikçe değişmektedir. Bu değişim, insanların daha az hareket etmelerine neden olmakla birlikte beslenme alışkanlıklarını da olumsuz yönde etkilemektedir. Beslenme tarzındaki değişiklikler, fiziksel hareket azlığı, sigara ve alkol tüketimi gibi bir takım olumsuz şartlar bir araya geldiğinde obezite (şişmanlık) riski artmaktadır. Yapılan araştırmalar dünyada olduğu gibi ülkemizde de fazla kilolu olma ve obezite sıklığının giderek arttığını ve obezitenin özellikle çocuklarımızı ve gençlerimizi etkisi altına almaya başladığını göstermektedir. Dünya Sağlık Örgütü verilerine göre **önlenabilir** bir hastalık olarak kabul edilen fazla kiloluluk ve obezite, her yıl bir milyondan fazla ölüme neden olmaktadır.

Obezite ile mücadele, gerçekte pek çok hastalıkla mücadele anlamına gelmektedir. Obezite; kalp-damar hastalıkları, yüksek tansiyon, şeker hastalığı, bazı kanser türleri, solunum sistemi hastalıkları, kas-iskelet sistemi hastalıkları gibi pek çok sağlık probleminin oluşmasına zemin hazırlamakta, hayat kalitesi ve süresini olumsuz yönde etkilemektedir. Bu sebeple obezite ile mücadele ülkemizin geleceği için büyük önem taşımaktadır.

Obezite ile mücadelede esas unsur vatandaşlarımızın bu konuda göstereceği bireysel gayret olmakla birlikte **tüm kurum ve kuruluşların vatandaşlarımızın bu gayretine destek vermeleri** önem arz etmektedir. Koruyucu sağlık hizmetleri kapsamında, sağlık otoriteleri ve bu otoriteler ile işbirliği yapacak ilgili tüm kuruluşlar tarafından, toplumun her kesimine ulaşılması, örgün ve yaygın eğitim çalışmalarının hızla yaşama geçirilmesi; birey, aile ve toplumun yeterli ve dengeli beslenme, fiziksel aktivite konularında bilgilendirilmesi gerekmektedir.

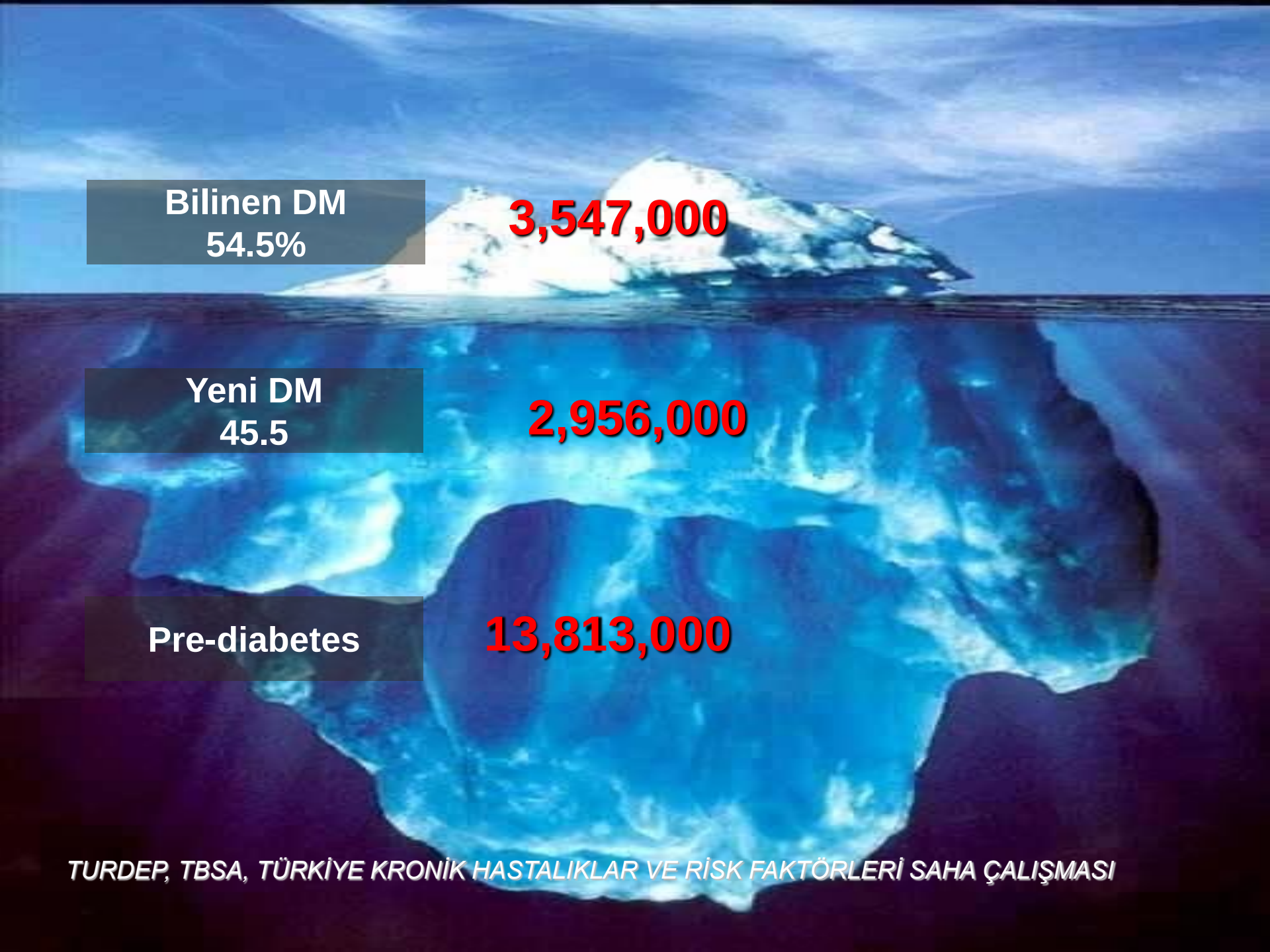
Yaşam kalitesini düşüren ve tüm dünyada hızla artan hastalıklardan bir tanesi olan obezitenin önlenmesine yönelik bilimsel ve politik kararlılığın oluşturulması ve sektörler arası işbirliği ve eşgüdümün güçlendirilmesi amacıyla ilgili tüm kuruluşların katılımıyla **"Türkiye Sağlıklı Beslenme ve Hareketli Hayat Programı"** hazırlanmıştır. Sağlık Bakanlığının <http://www.beslenme.saglik.gov.tr/> adresinden ulaşılabilir olan söz konusu programda, çeşitli kurum ve kuruluşların konuya ilişkin görev ve sorumlulukları belirlenmiştir. Yerine getirilmesi gereken görevler ve eylem planının uygulanması sürecinde ihtiyaç duyulacak her türlü bilgi Sağlık Bakanlığınca sağlanacak; bilgilendirme, işbirliği ve koordinasyon toplantıları düzenlenecek ve uygulamalar yakından takip edilecektir.

Söz konusu programın etkin bir şekilde uygulanması ve eylem planında yer alan görevlerin yerine getirilmesi konusunda tüm kamu kurum ve kuruluşları, üniversiteler, özel sektör ve sivil toplum kuruluşlarınca gereken destek ve yardımın sağlanması hususunda bilgilerini ve gereğini rica ederim.

Recep Tayyip ERDOĞAN
Başbakan

SONUÇ

- Obezite ve Tip 2 diyabet önlenabilir!
- Diyabetik ayak önlenabilir!
- Pek çok hastalığa yol açarak yaşam
 - Kalitesini ↓
 - Süresini ↓
- Tüm toplum risk altında
- Çok sektörlü çalışma

An iceberg floating in the ocean, used as a metaphor for diabetes prevalence. The small tip above the water represents known diabetes, while the much larger submerged part represents new and pre-diabetic cases.

Bilinen DM
54.5%

3,547,000

Yeni DM
45.5

2,956,000

Pre-diabetes

13,813,000

TURDEP, TBSA, TÜRKİYE KRONİK HASTALIKLAR VE RİSK FAKTÖRLERİ SAHA ÇALIŞMASI

ÇOK İLERLEMİŞ,
YAPACAK Bİ ŞEY
YOK... DAHA ÖNCE
GELMELİYDİNİZ
!...

HEMEN
GELDİM
İŞTE...

NE YAPILMALI

- DİABTÜRK BİLİNİRLİĞİ
- DİABTÜRK'E KATKI
- MULTİDİSİPLİNER ÇALIŞMA
- ÖNERİLER

ACİL!

EYLEM!

